

Kinder Torah[®]

Parashas Vayakhel

Give and Take

“Welcome, welcome. We hope you enjoy your stay here. How was your trip?”
 “A bit rough, especially at the end.”
 “Boruch Hashem, it is over.”
 “May I trouble you for a hot drink?”
 “I’m sorry but we do not serve hot drinks here.”
 “Really? Well, I’ll just go and get one myself. One minute, where is my wallet? Did you see my wallet? It seems to be missing.”
 “No, I did not see it.”
 “It’s not important. I can use my credit card. Oy vey, I seem to have lost my credit cards also. This was really a rough trip.”
 “I wish I could help you.”
 “Can you order a hot drink for me from the nearest restaurant, and I will reimburse you?”
 “I’m afraid that I can’t do that.”

The man begins to get upset.

“What is going on here? All I want is a simple hot drink. Now why can’t you give it to me?”
 “Ummm.”

“Do you realize who I am? I am a multi millionaire. I own real estate in every major city in the world. I have a fleet of cars and a private plane. If you don’t give me a hot drink, I am going to phone my attorney and sue you. I can buy and sell this place ten times over.”

The man behind the counter looks through his records.

“Here is your file. I see your account balance.”
 “Good. Now you can see how wealthy I am. Now please, order a hot drink for me.”
 “Your account is a modest sum, but it certainly is not millions.”
 “What?!? Let me see that record. There must be some mistake. What is going on here?”

The man looks the newcomer in the eye and began to explain.

“Sir, you have arrived here because your life on earth has ended. You fulfilled your mission down there and therefore you were summoned here. You do not bring your earthly possessions with you here. All of your cars, planes and millions are gone.”

The man thinks for a long time, letting the impact of the words sink in.

“I see. This is it. Olam Habbo.”
 “Yes.”

“But you said that I have a bank balance here. I thought that I could not bring any money with me.”
 “With one exception. Your bank balance is the money that you gave to *tsedaka* (charity) when you were alive. That is the only money that you bring with you.”
 “I should have given more. Now it is too late.”

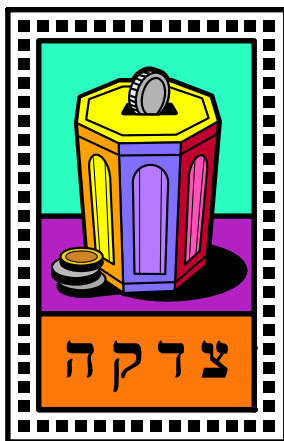

“Take from yourselves *trumah* to Hashem” (Shemos 35:5). The verse uses the word “take” instead of “give” when referring to *trumah* (charitable gifts). Why? Because this is the only money that you can take with you ... into eternity.

*Kinderlach . . .
 Tsedaka is big business. You can make tremendous profits. The more you give, the more you take. Money comes and goes, but tsedaka stays with you forever. Give, give, give, and take, take, take.*

Make a Name for Yourself

“See, Hashem has proclaimed the name of Betzalel ben Uri ben Chur of the tribe of Yehuda” (Shemos 35:30). The Medrash elaborates the many virtues of a good name. “A good name is better than good oil” (Koheles 7:1). The fragrance of good oil can only fill one room. However, a good name goes from one end of the world to the other. Rashi adds that oil flows downward from the head to the beard, but a good name keeps going higher and higher. Good oil lasts a short time, but a good name is forever.

“The day of death (is better than) the day of birth” (ibid). Why? On the day of birth, we do not know what a person will become. When he dies, his deeds become known. The Ibn Ezra explains that the verse connects the two concepts of a good name and the day of death to teach that a person’s deeds determine his name. Good deeds will earn a good name. We proclaim Hashem’s Good Name in our daily prayers, “You are Holy and Your Name is Holy”. Through Your deeds, we recognize Your Holiness.

Listen to how the Torah describes the birth of Moshe Rabbeinu. “A man from the house of Levi married a daughter of Levi. She became pregnant and gave birth

to a son” (Shemos 2:1-2). No names are mentioned. Later, after Moshe achieved greatness, the Torah recounts his birth. “And Amram married his aunt Yocheved and she bore Ahron and Moshe” (Shemos 6:20). Now they had earned names for themselves.

*Kinderlach . . .
 How many good deeds did you do today? Ten? Twenty? One hundred? These good deeds earn you something very special. A good name. Avraham Avinu, Yitzchak Avinu, Yaakov Avinu, Yosef HaTzaddik, Moshe Rabbeinu, Aharon HaKohen, David HaMelech, Shlomo HaMelech, Rebbe Akiva, Rebbe Yehuda HaNassi, Rebbe Yochanan, and others were all tzaddikim. Then earned great names for themselves with their outstanding deeds. Kinderlach, put your name on the list. Make a name for yourself.*

Holy Places

This is the next to last of the parshios that deal with the construction of the *Mishkan* (tabernacle). This was the holy site where the Jewish nation would offer up their *korbonos* (sacrifices) to Hashem. The *Shechina* (Divine Presence) rested upon this holy place. We no longer have the *Mishkan* or the *Beis HaMikdash* in our days. We still have holy places, however. Our *shuls* and *Battei Midrashim* are places of *kedusha* (holiness). The *Mishna Breura* calls them *mikdash mi’at* (small sanctuaries). We learned in *Parshas Yisro* that we have to behave differently on *Shabbos* because it is a holy day. Similarly, we have to behave differently in the *shul* and the *Beis HaMedrash*, because they are holy places.

*Kinderlach . . .
 The Shulchan Aruch (Orach Chaim 151) explains how to guard the sanctity of our holy places. Joking, idle conversation, and sarcasm are all prohibited there. We cannot enter them only for the purpose of gaining shelter from the outside weather, for a pleasure walk, or shortcut. We cannot discuss our business affairs there. Our clothing and shoes should be clean when we enter these holy places. We have to keep the shul itself clean. Children, our shuls and Battei Medrashim are places for tefillah (prayer) and learning Torah. Therefore, we have to behave with the utmost respect when we are there. It is a privilege to go shul with Abba. We cannot abuse that privilege. We have many places to play -- the park, the garden, the schoolyard, and the playground. The shul is not one of them. The shul is a place to be close to Hashem.*

הגדרת לבנר

פרשת ויקהל

תן וקה

"ברוך הבא, אני מקווה שתהנה משהותך כאן. איך היתה הנסיעה?"
 "קצת קשה, במיוחד לקראת הסוף."
 "ברוך ה', זה עבר."
 "האם אני יכול להטריח אותך להביא לי שתייה חמה?"
 "אני מצטער, אבל אנחנו לא מגישים כאן שתייה חמה."
 "באמת? טוב, אצטרך ללכת ולהביא לעצמי כוס קפה. רגע, איפה הארנק שלי? ראית אולי את הארנק שלי? הוא נעלם."
 "לא, אני לא רואה את ארנקך."
 "טוב, לא חשוב. אני יכול להשתמש בכרטיס האשראי שלי. אוי וי, נראה לי שאיבדתי גם את כרטיסי האשראי שלי. הנסיעה באמת היתה קשה."
 "הלואי ויכולתי לעזור לך."
 "האם אתה יכול להזמין עבורי שתייה חמה ממסעדה סמוכה, ואני אחזיר לך את הכסף?"
 "אני מצטער, אינני יכול לעשות זאת."

האיש מתחיל להתרגז.

"מה קורה כאן? כל מה שאני רוצה זה כוס שתיה חמה! מדוע אתה לא יכול לתת לי דבר כזה?"
 "אמממ..."

"האם אתה יודע מי אני? אני מולטי-מיליונר. יש לי בבעלותי נכסים בכל הערים הגדולות בעולם. יש לי אוסף של מכוניות פרטיות, ואפילו מטוס פרטי. אם לא תתן לי כוס שתייה חמה, אני אתקשר לעורך הדין שלי ואתבע אותך לדין. אני יכול לקנות ולמכור עשרה מקומות כמו המקום הזה."

האיש מאחורי הדלפק בודק את הרישומים אצלו.

"הנה התיק שלך, ואני יכול לראות את המאזן שלך."
 "יופי. אז אתה בוודאי יכול לראות כמה שאני עשיר. ועכשיו, בבקשה, הזמן עבורי כוס שתייה חמה."
 "בחשבון שלך יש סכום סביר, אך אתה בהחלט לא מיליונר."
 "מה?!? תן לי לראות את זה. יש כאן איזו טעות. מה קורה פה?"

האיש מאחורי הדלפק מביט בפני האיש שזה מקרוב בא ומתחיל להסביר.

"אדוני, הגעת הנה כי החיים שלך עלי אדמות הסתיימו. אתה מילאת את תפקידך שם למטה, ולכן נקראת לכאן. לא הבאת לכאן את נכסיך הגשמיים. כל המכוניות, המטוסים והמיליונים שלך כבר אינם."

האיש חושב ארוכות, ומעכל את מה ששמע.

"אני רואה. זהו זה. העולם הבא. נכון."

"אבל אמרת שיש לי פה חשבון. חשבתי שאינני יכול להביא לכאן כסף."

"יש יוצא מן הכלל אחד. בחשבון הבנק שלך פה נמצאים הכספים שנתת לצדקה בזמן שהיית בחיים. אלה הכספים היחידים שאתה יכול להביא אתך לכאן."
 "הייתי צריך לתת עוד. כעת מאוחר מדי."

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

"קחו מאתכם תרומה לה" (שמות ל"ה, ה'). הפסוק אומר "קחו" ולא "תנו" כשהוא עוסק בתרומה. מדוע? מכיוון שזהו הכסף היחיד שאדם יכול דווקא לקחת אתו... לנצח.

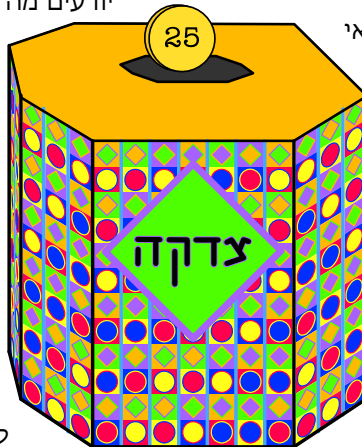
ילדים יקרים...

הצדקה היא כמו עסק גדול. אפשר להרוויח רווחים אדירים. ככל שנותנים יותר, כך מקבלים יותר. כסף בא והולך, אך הצדקה נשארת אתך לתמיד. אז תן, תן, תן - וקה, קח, קח.

עשו לכם שם

"ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה" (שמות ל"ה, ל'). המדרש מפרט את המעלות הרבות של שם טוב. "שם טוב שם משמן טוב, (קהלת ז', א'). ריחו של שמן טוב יכול למלא רק חדר אחד, אולם שם טוב הולך מקצה העולם ועד קצהו. רש"י מוסיף ששמן זורם מלמעלה למטה, אולם שם טוב עולה מעלה מעלה. שמן טוב נשמר לזמן קצר, אך שם טוב נשאר לעולמי עד."

"טוב... יום המות מיום הולדו" (שם). למה? ביום הלידה איננו יודעים מה יצא מהתינוק שזה עתה נולד. כשהוא נפטר נודעים מעשיו. האבן עזרא זצ"ל מסביר שהפסוק מקשר את שני העניינים, שם טוב ויום המיתה, כדי ללמד אותנו שמעשיו של האדם הם אלה הקובעים איזה שם יהיה לו. מעשים טובים יתנו לאדם שם טוב. אנו קוראים בשמו הטוב של הקב"ה בתפילה, "אתה קדוש ושמן קדוש". דרך מעשיך, אנו מכירים בקדושתך.

שימו לב כיצד מספרת לנו התורה על לידתו של משה רבינו. "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי, ותהר האשה ותלד בן" (שמות ב', א-ב'). שום שם אינו מוזכר מאוחר יותר, לאחר שעולה משה לגדולה, חזרת התורה ומספרת את סיפור לידתו פעם נוספת. "ויקח עמרם את יוכבד דודתו לו לאשה ותלד לו את אהרון ואת משה" (שמות ו', כ'). עכשו הם קנו שם לעצמם.

ילדים יקרים...

כמה מעשים טובים עשיתם היום? עשרה. עשירים? מאה? מעשים טובים אלו קונים לכם משהו מיוחד מאד. שם טוב. אברהם אבינו, יצחק אבינו, יעקב אבינו, יוסף הצדיק, משה רבנו, אהרון הכהן, דוד המלך, שלמה המלך, רבי עקיבא, רבי יהודה הנשיא, רבי יוחנן ורבים אחרים, היו כולם צדיקים. הם קנו שם טוב לעצמם בזכות מעשיהם הנפלאים. ילדים יקרים, הוסיפו את שמותיכם לרשימה. עשו לעצמכם שם.

מקומות קדושים

זה הפרשת האחרון שעוסק בבנין המשכן, המקום הקדוש בו יקריבו בני ישראל קורבנות לה'. במקום קדוש זה שרתה השכינה. בימינו, אין לנו לא משכן, ולא בית המקדש, ובכל זאת יש לנו מקומות קדושים. בתי הכנסת ובתי המדרש שלנו הם מקומות של קדושה. המשנה ברורה קורא להם: מקדש מעט. בפרשת יתרו למדנו שבשבת עלינו להתנהג אחרת משום שזה יום קדוש. באותו אופן, עלינו להתנהג אחרת בבית הכנסת ובבית המדרש משום שהם מקומות קדושים.

ילדים יקרים...

השולחן ערוך (אורח חיים סימן קנ"א) מסביר כיצד לשמור על קדושת בית הכנסת ובית המדרש. בדיחות, שיחה בטלה, שחוק וריחול, אסורים שם. אסור לנו להכנס אליהם רק כדי להסתתר מפני השמש או הגשם, או כדי לשוחח עם חברים, או כדי לקצר את הדרך. אסור לנו לדון שם בעסקינו. הבגדים והנעלים צריכים להיות נקיים בהכנסנו למקומות קדושים אלו. עלינו לשמור על נקיין בית הכנסת עצמו. ילדים, בתי הכנסת ובתי המדרש שלנו הם מקומות לתפילה וללימוד תורה. משום כך, עלינו להתנהג במלוא הכבוד הראוי כאשר אנחנו נמצאים שם. זוהי זכות ללכת לבית הכנסת עם אבא, ואסור לנו להשתמש בזכות זו שלא כהלכה. יש לנו מקומות רבים לשחק בהם, גן המשחקים, החצר, חצר בית הספר, והגינה הציבורית. בית הכנסת איננו אחד מהם. בית הכנסת הוא מקום להיות קרובים לה'.